

Kvinne, liv, frihet

Vedtatt av SVs landsstyre 26. november 2022.

Drapet på Jina (Mahsa) Amini 13. september i år utløste massive demonstrasjoner som har spredd seg over hele landet og engasjert et bredt spekter av befolkningen i Iran under slagordet "kvinne, liv, frihet". Amini døde etter en arrestasjon av det iranske moralpolitiet fordi hun ikke overholdt retningslinjene for korrekt bruk av hodeplagg. Det ble rapportert at politiet slo henne i hodet med batonger gjentatte ganger, mens politiet på sin side mener hun døde av et hjerteinfarkt. I etterkant av begravelsen hennes tok flere kvinner av seg hijaben i solidaritet. Det ble startskuddet på den største folkelige mobiliseringen Iran har sett på over et tiår.

Protestene ser samtidig ut til å kunne bli blant de dødeligste landet har sett på flere år. Ifølge Iran Human Rights har minst 326 personer blitt drept av politiet i forbindelse med protestene, blant dem 43 barn. FN rapporterer at over 14.000 personer er arrestert de siste ukene. Det iranske parlamentet stemte tirsdag 8. november over hva som skal skje med disse menneskene. 227 av 290 parlamentsmedlemmer stemte for å idømme dem dødsstraff. Dette kan ikke sees som en tom trussel i et land som topper statistikken over årlige henrettelser rett etter Kina. Ulikt de tidligere demonstrasjonene som fant sted i 2009, 2017 og 2019 har protestene nå spredd seg til hele landet og får støtte fra folk fra forskjellige sosiale grupper. Samtidig er det viktig å anerkjenne de ulike lagene av regimets undertrykking, der ulike minoritetsgrupper i en årrekke aktivt har vært særskilt utsatt for vold og arrestasjoner.

Iran er et valgautokrati fundert på religiøs lov styrt av deres øverste leder Ayatollah Ali Khamenei. Han kontrollerer både utøvende, lovgivende og dømmende makt, inkludert politiet, moralpolitiet og revolusjonsgarden. Iranere flest lever i dag med en stadig tilstedeværende trussel om represalier dersom de ytrer seg kritisk til regimet. Mange risikerer nå livet for å ta et oppgjør med den inhumane praksisen som har fått eksistere i landet over en alt for lang tid. Gjentatte rapporter har dokumentert tortur, henrettelser, og andre menneskerettighetsbrudd uten at det internasjonale samfunnet har møtt verken opposisjonsgrupper og sivilsamfunnsorganisasjoner med tilstrekkelig støtte, ei heller det iranske regimet med tilstrekkelige sanksjoner. Demonstrantene i Iran har ingen tid å miste, vi trenger handling utover fordømmelse av regimet. Ingen regimer kan over tid stå imot en befolkning som motsetter seg å bli diktert og undertrykt, men det haster å gi den folkelige mobiliseringen internasjonal støtte, slik at de ikke mister motet.

SV krever at norske myndigheter:

- Støtter det iranske folks rett til å avgjøre sin egen framtid.
- Ber om at regiment umiddelbart løslater alle politiske fanger.
- Arbeider aktivt for at sittende medlemsland i FNs menneskerettighetsråd skal fremme forslag om en spesialsesjon om Iran for å etterforske og dokumentere menneskerettighetsbrudd.
- Arbeider aktivt for sanksjoner mot sentrale personer i eller tilknyttet regimet.
- Øker støtten til iranske menneskerettighetsorganisasjoner, særlig de som arbeider for jenters og kvinners rettigheter i Iran, og uavhengige medier med mulighet til å rapportere om situasjonen i landet, som Iran Human Rights.
- Øker innsatsen for at det internasjonale sanksjonsregimet ikke rammer sivilbefolkningen og humanitært arbeid i Iran.
- Garanterer for tryggheten til politiske flykninger fra Iran i Norge uten at det går på bekostning av dagens ordning for kvoteflykninger.
- Vurderer sakene til iranske asylsøkere som har fått avslag, men fortsatt oppholder seg i Norge, på nytt.